Transformatie Hanzehof

Presentatie tbv. Beeldvorming - 24 juni 2024

BIJ de bieb

hanzehof THEATER | buitensociëteit PODIUM SINDS 1891

centrum voor de kunsten muzehof

Presentatie

- Welkom
- Voorstellen:
  - John Smeelen - projectmanager
  - Theo Meereboer - beleidsadviseur cultuur
  - Bart Vaessen - 4Advies
  - Dirk Eekma - 4Advies
- Programma
  - Aanleiding
  - Opdracht
  - Doel en ambitie
  - Werkwijze
  - Tijdlijn
  - Vragen

Aanleiding

- Achtergrond
  - Coalitieakkoord
  - Bestuursopdracht
  - Kaderstellende notitie
- Opdracht

Coalitieakkoord

- Met het in eigendom nemen van de Hanzehof en Buitensociëteit is de eerst stap gezet naar een toekomstbestendig theater en muziekpodium. Deze raadsperiode begint de renovatie van de Hanzehof en de Buitensociëteit, zodat het de komende 20 jaar vooruit kan als culturele knooppunt van Zutphen en omgeving. Het college hanteert bij die renovatie van de Hanzehof en Buitensociëteit de volgende uitgangspunten: de nadruk ligt op de functionaliteit van het theater en de Buitensociëteit; de bibliotheek blijft in de Broederenkerk; de ‘verstening’ moet minder, de gebouwen worden opengebroken; er wordt verbinding gemaakt met het park; en er wordt onderzocht of en hoe het mogelijk is om de ruimtes multifunctioneel in te zetten.

Bestuursopdracht

Bestuursopdracht Hanzehof-complex en accommodatie bibliotheek
14 februari 2023

Bestuurlijk opdrachtgever: Sjoerd Wannet (wethouder)
Ambtelijk opdrachtgever: Hendri Kasteel (adjunct directeur ruimte & economie)
Ambtelijk opdrachtnemer: Edwin Koning (projectmanager P3)

1. Aanleiding

Sinds 1891 staat aan de Coehoornsingel de concertzaal de Buitensociëteit. Deze heeft nu een capaciteit van 600 stoelen. In de jaren '70 van de vorige eeuw is een theater tegen de concertzaal aan gebouwd, met een theaterzaal van 550 stoelen.

De drie culturele organisaties Stichting Hanzehof, Stichting Muzehof en de Stichting Bibliotheek Berkel & IJssel werken al langere tijd samen. De stichtingen verrichten gezamenlijke activiteiten die elkaar kunnen versterken en waar mogelijkheden zijn om samen met bewoners activiteiten te verrichten of beschikbare locaties door de gemeente beter te benutten. Deze samenwerking past goed bij de uitgangspunten van de Cultuurnota van de gemeente Zutphen en willen de stichtingen benutten als uitgangspunt bij de uitvoering van deze bestuursopdracht.

Een ander actiepunt in het coalitieakkoord luidt: *"Wij onderzoeken hoe en op welke manier centralisatie van de governance van de culturele voorzieningen mogelijk is, zonder dat de afzonderlijke culturele voorzieningen hun eigen identiteit verliezen. Hiermee versterkt de relevantie, programmering en lokale binding van kunst en cultuur. Doelstelling daarbij is dat subsidiegeld primair naar de makers gaat."*

3. Opdracht

De opdracht is drieledig:

A. Vernieuwing van de culturele bedrijfsvoering Hanzehof en Muzehof binnen de principes zoals die zijn vastgelegd in de Cultuurnota;
B. Vernieuwing van het vastgoed van de Hanzehof en openbare ruimte op basis van A;
C. Plan bedrijfsvoering en huisvesting bibliotheek vanuit het gegeven dat de hoofdvestiging in de Broederenkerk zit.

Kaderstellende notitie

6. Voor de locatie Hanzehof zetten we samen met de stichtingen Hanzehof en Muzehof in op:
    a. Een fysieke en aansprekende plek voor cultuur, theater, muziek en educatie – met regionale betekenis;
    b. Een poppodium met een plek voor popcultuur, waarbij de Buitensociëteit door meer doelgroepen gebruikt wordt dan nu het geval is;
    c. Mogelijkheden voor het aanbieden van culturele en creatieve educatie en faciliteiten voor eenieder met gelijke kansen en uitgangspunten;
    d. Een plek van waaruit creativiteit, participatie en talent ondersteund en gestimuleerd worden.
    e. Effectieve en efficiënte culturele, muzikale en educatieve bedrijfsvoering;
    f. Het aanspreken van nieuwe doelgroepen en nieuwe bewoners, waaronder jongeren, jonge gezinnen en nieuw gevestigde bewoners in de gemeente Zutphen;
    g. Een vernieuwd theatercomplex dat in vormgeving en architectuur past bij de omgeving en de verstening minder wordt;

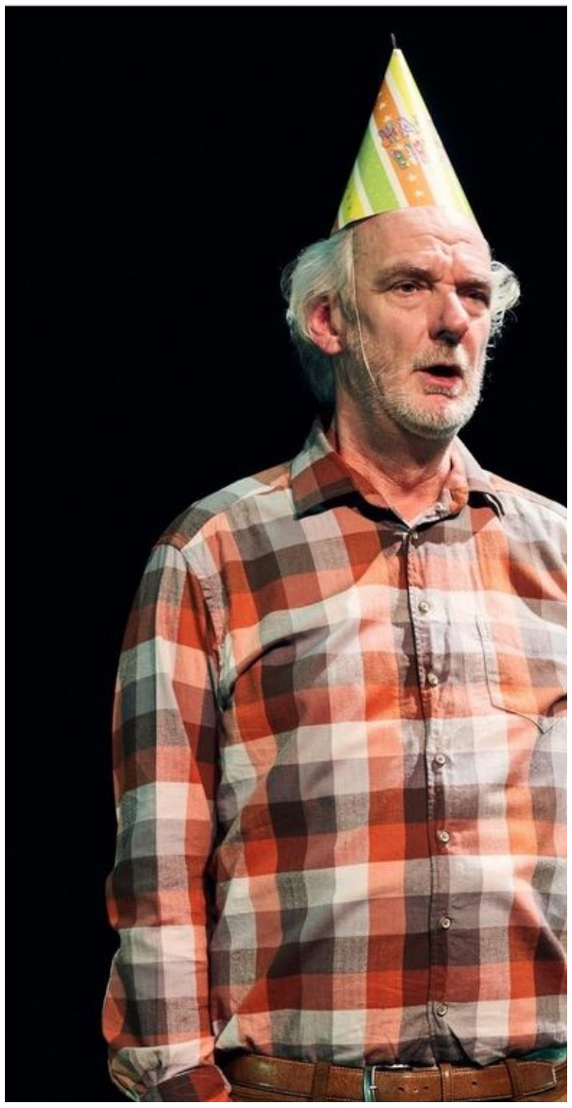
Een nieuw ingerichte openbare ruimte die past bij de omgeving en een duidelijkere verbinding heeft met de binnenstad en het stedelijke gebied rondom de binnenstad. Het park en de omgeving van de Hanzehal nemen we mee bij de herinrichting van de omgeving.

Opdracht

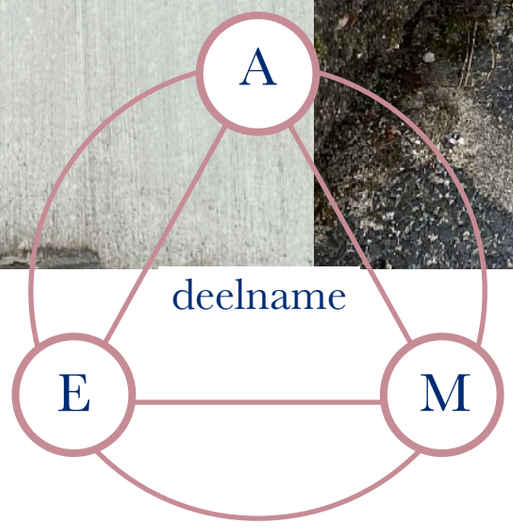
- Startpunt coalitieakkoord
- Stuurgroep / projectgroep
- Aanbesteding 4Advies
- Raad nu informeren

Doel en ambitie: culturele voorzieningen en waarde op peil houden

Waardedriehoek + Ringenmodel VNG

Doel en ambitie: lokaal én regionaal, een culturele hotspot en thuisbasis

“De stad Zutphen heeft in 2040 zijn centrale positie binnen de regio fors versterkt. De afgelopen jaren is ingezet op het onderhouden, verbeteren en vernieuwen van de **centrumkracht** van Zutphen, zoals die in het verleden heeft bestaan. Er is blijvend geïnvesteerd in **regionale voorzieningen** op het gebied van cultuur, zorg, horeca, detailhandel, rechtspraak en onderwijs, gekoppeld aan een goede bereikbaarheid binnen de regio.”

bieb | hanzehof THEATER | buitensociëteit PODIUM SINDS 1891 | centrum voor de kunsten muzehof

Doel en ambitie: keten & kwaliteit, vestigingsklimaat en leefomgeving

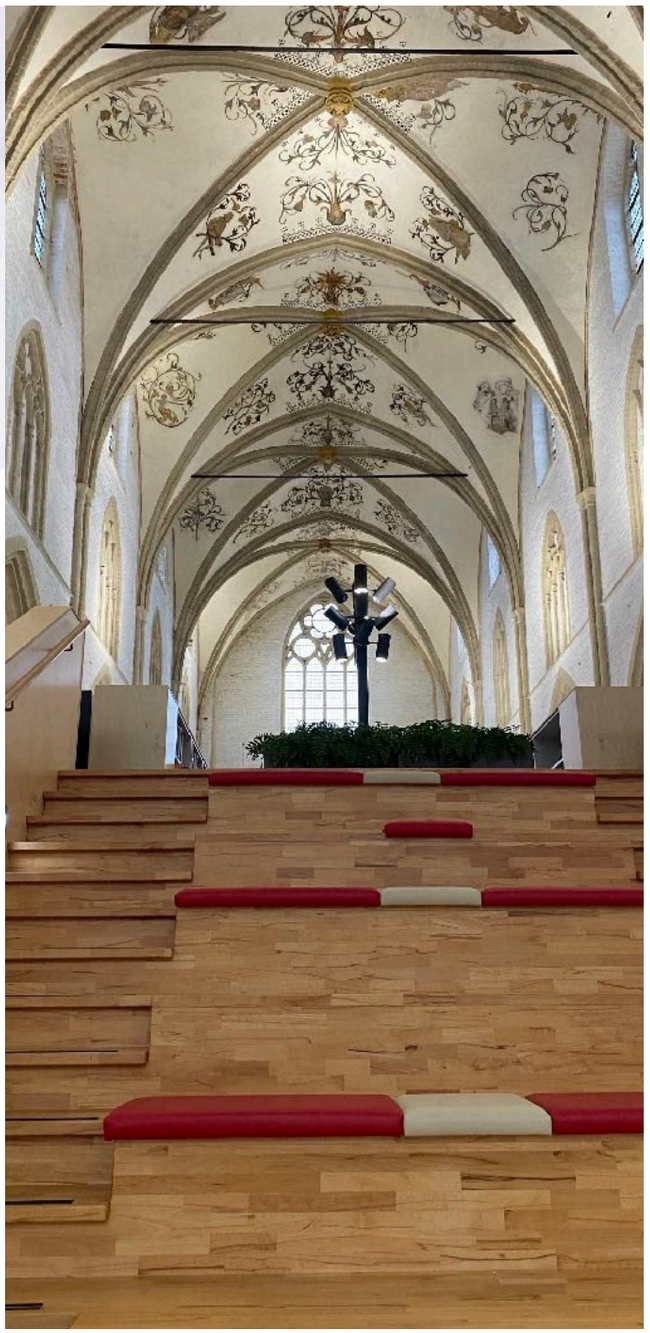

Doel en ambitie: divers, nabij, relevant, toegankelijk, iedereen mee laten maken

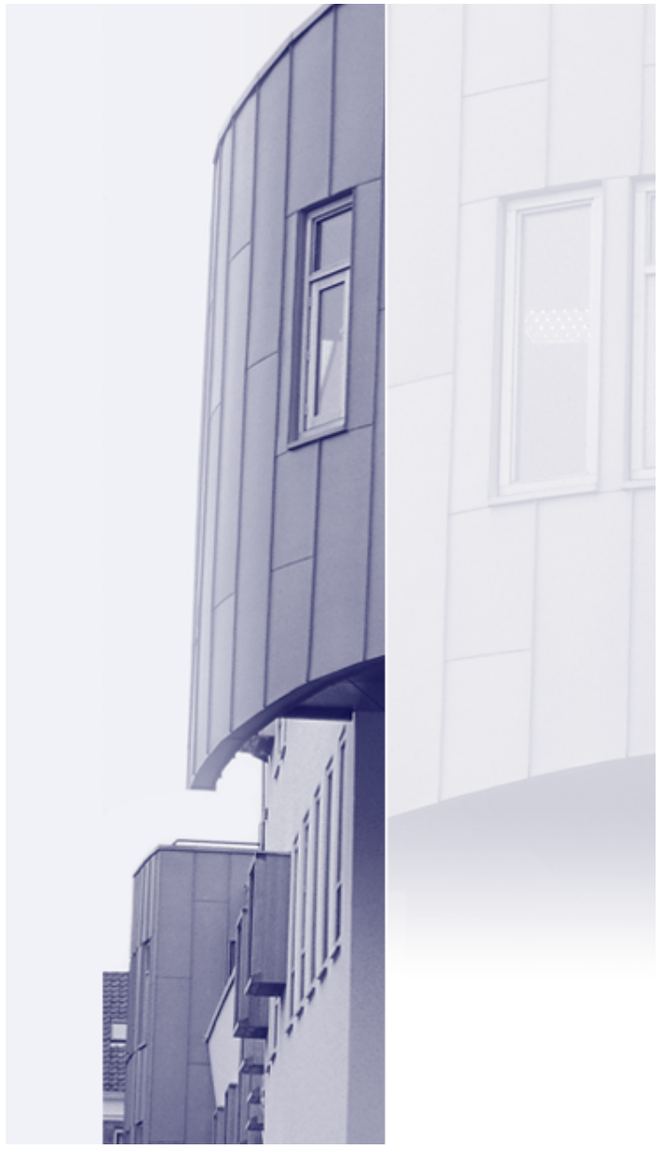

Werkwijze door 4Advies

- 0-meting
- Scenario's

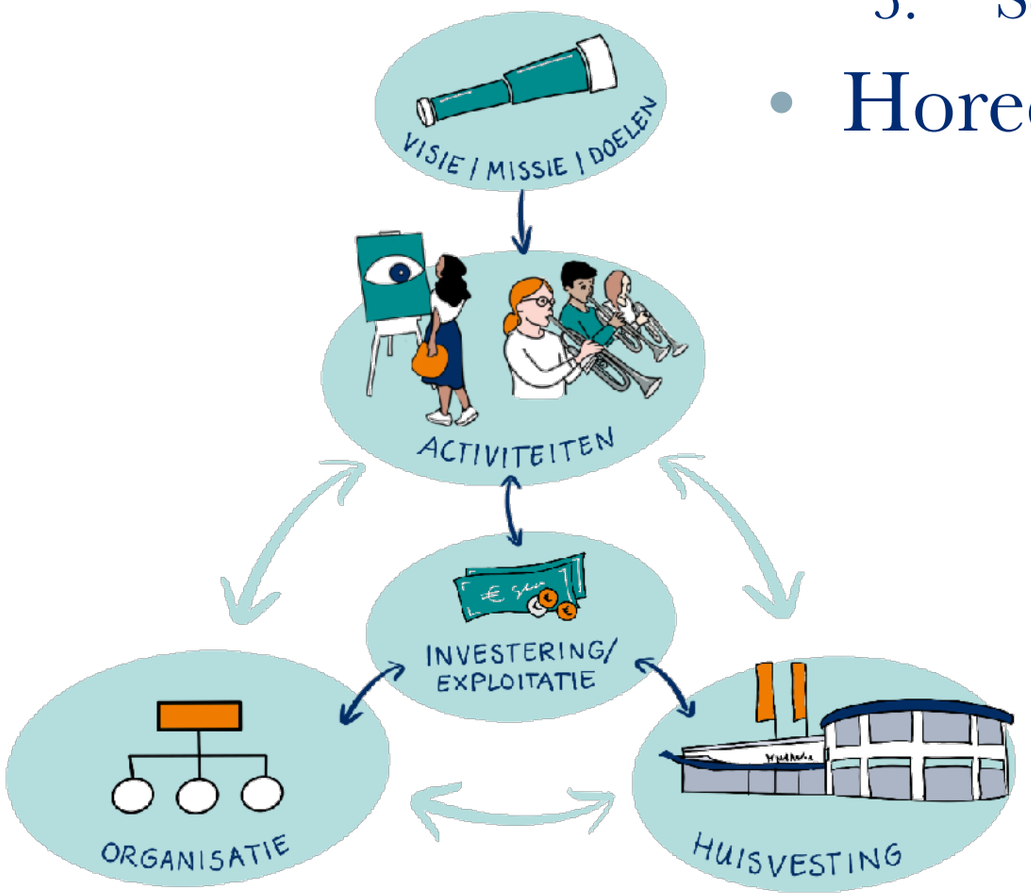

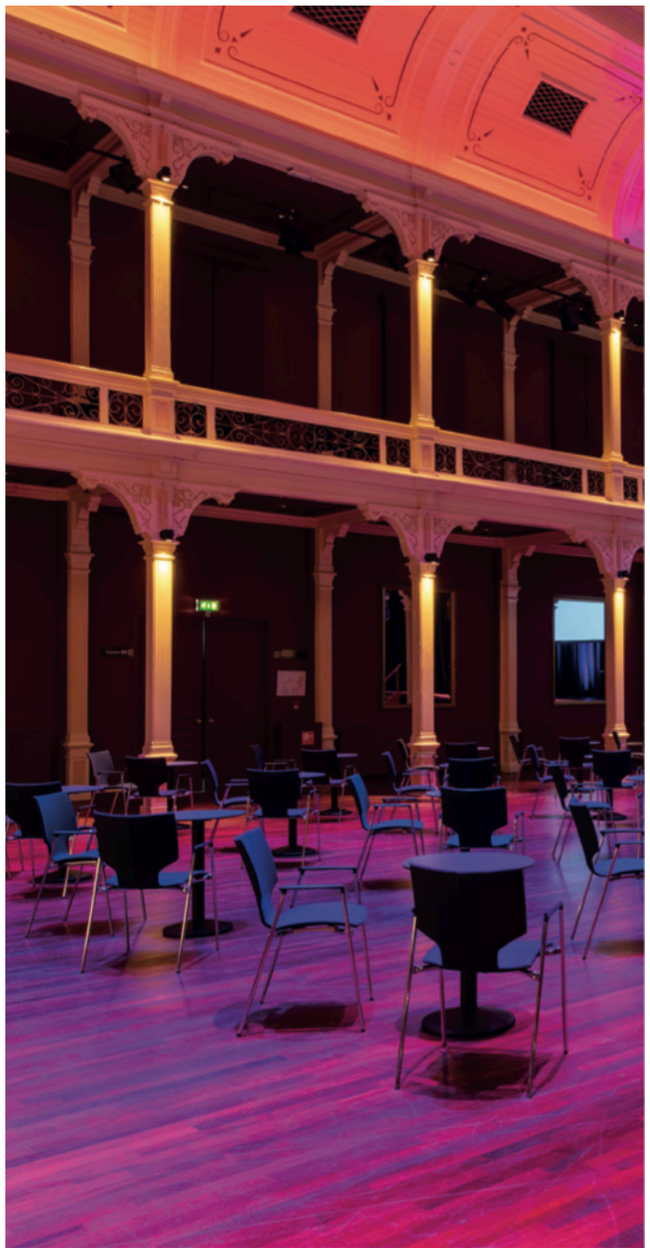
Vraagstelling onderzoek

- Nulmeting:
  - bijdrage prestaties aan doelen cultuurbeleid
  - optimalisaties in doelmatigheid en doeltreffendheid
- Programma samenwerkingsverbanden, gebruikers, samenwerkingsmodellen/ organisatie:
  - locatie Hanzehof
  - locatie Broederenkerk
- Haalbaarheid centraal cultureel opleidingscentrum
- Gezamenlijke bedrijfsvoering
  - van drie (of meerdere) instellingen
  - Samenwerking (niet of, maar hoe) is voorwaardelijk.

Visie en aanpak 4Advies

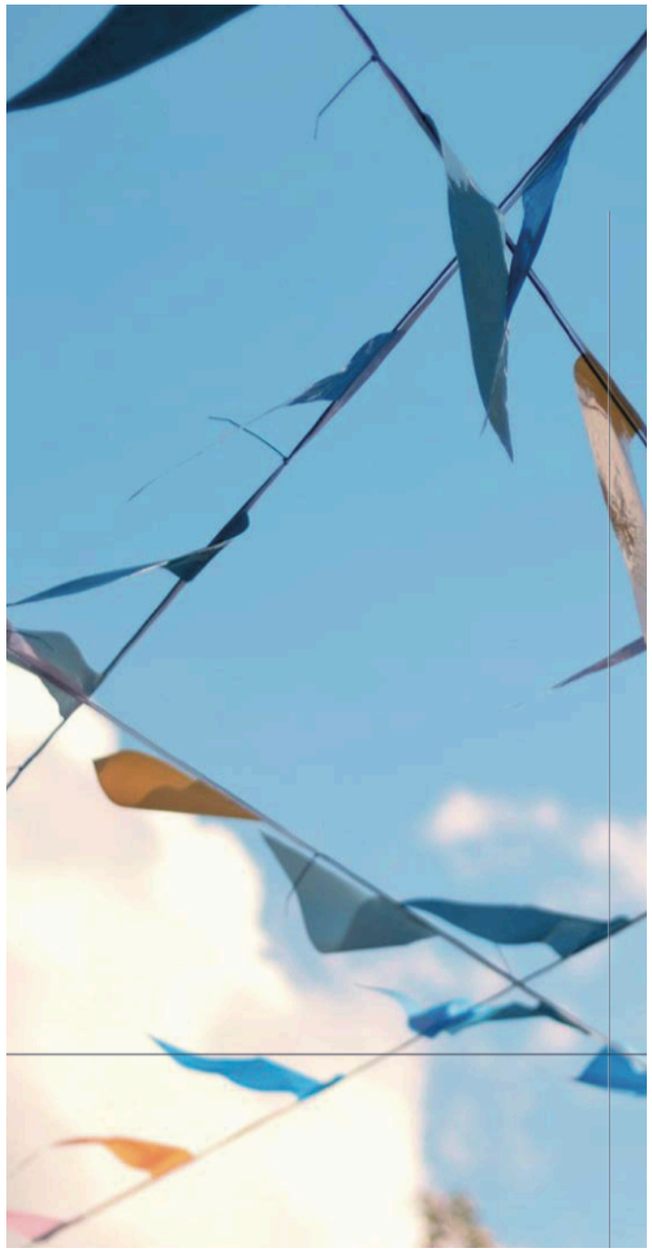
- Integrale benadering
- Iets andere fasering:
  1. Nulmeting
  2. Programmatische invulling (het hele denkschema!)
  3. Scenariostudie
- Horecafunctie

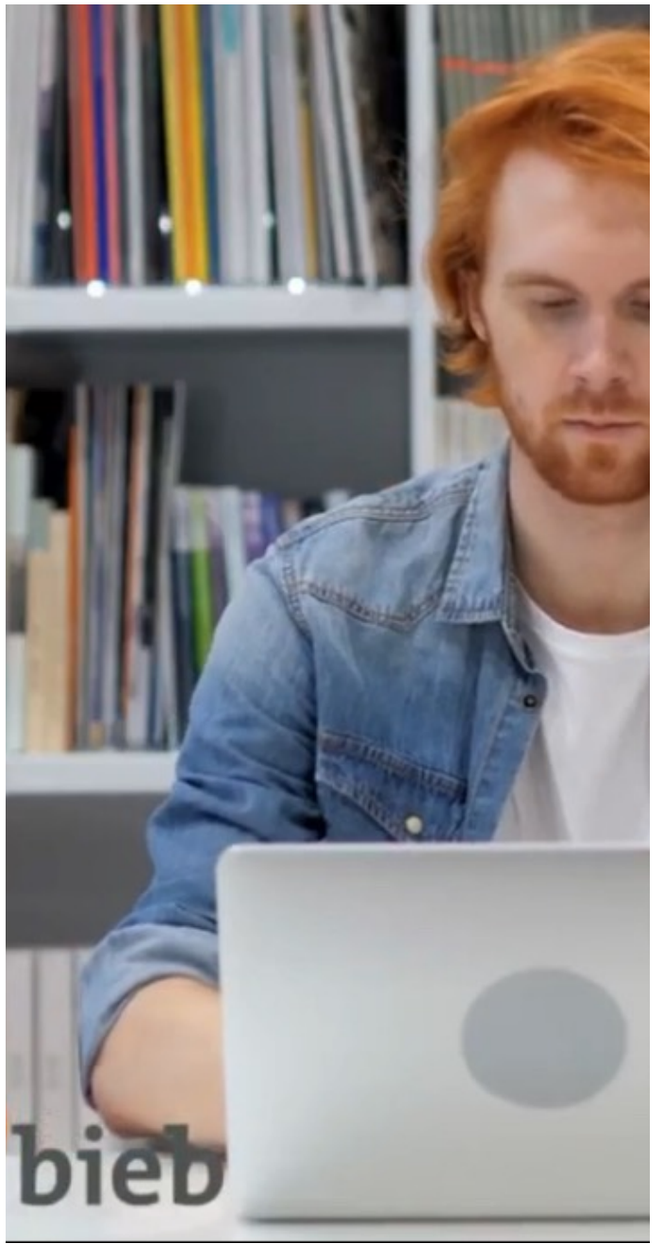
Fase 1 - nulmeting: centrale vraag

- In hoeverre dragen de afgesproken en daadwerkelijk uitgevoerde prestaties bij aan de gestelde doelen in het cultuurbeleid en in hoeverre zijn er optimalisaties mogelijk in doeltreffendheid en doelmatigheid?

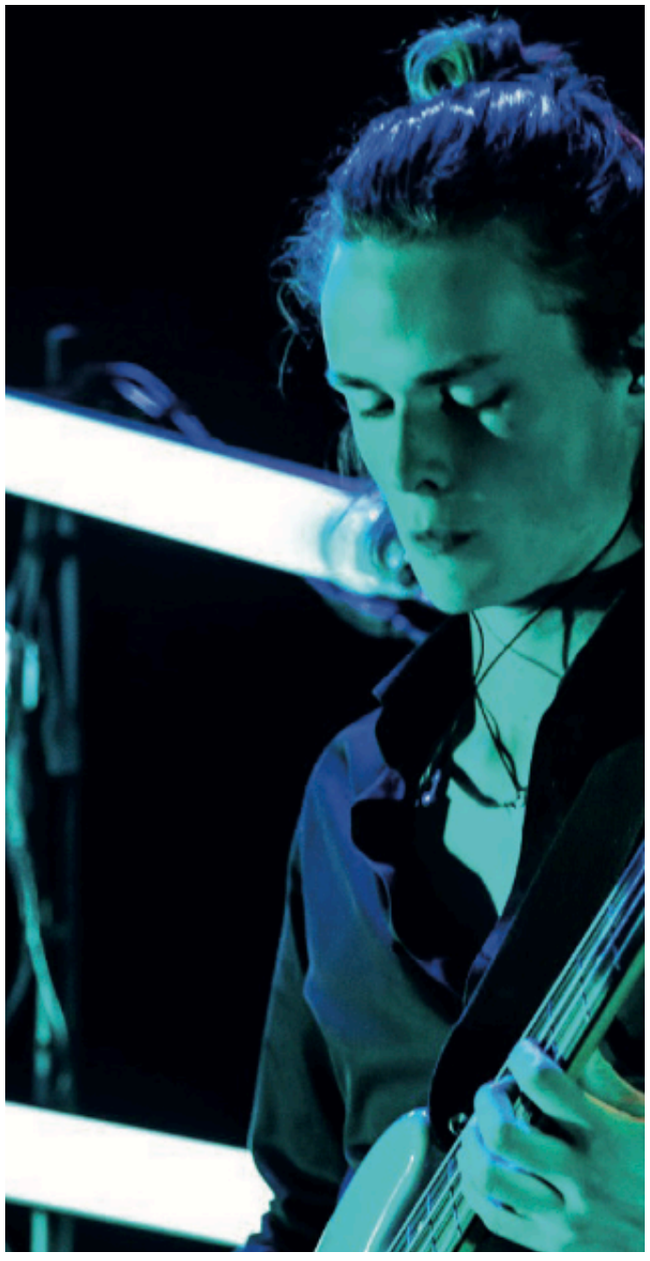
Nulmeting: werkwijze

- Analyse
  - Cultuurnota gemeente
  - Prestatieopdrachten BIJ de Bieb, Hanzehof, Muzehof
  - Jaarverslagen en jaarrekeningen 2022 (en 2019)
  - Beleidsnotities instellingen
- Gesprekken
  - Afzonderlijk met de drie instellingen en de gemeente
  - Plenair met werkgroep en stuurgroep
- Rapportage

Nulmeting: Conclusies uitgevoerde prestaties

- De drie instellingen voldoen in ruime mate aan de gestelde prestatieafspraken:
  - financiën
  - producten
  - doelgroepen
  - samenwerkingsverbanden
- Deze nulmeting is een momentopname, vooral gebaseerd op de jaarstukken van 2022 en eerder.

Nulmeting: Conclusies prestaties i.r.t. Cultuurnota

- Cultuurnota
  - bevat duidelijke impulsrichtingen
  - ontbeert echter concrete uitvoeringsagenda met (meerjaren)plannen
- Antwoord op centrale vraag daardoor moeilijk te geven.
- Als prestatieafspraken op beleidsmatig en inhoudelijk niveau meer vanuit Cultuurnota beschreven zouden zijn (uitvoeringsagenda), was relatie eenduidiger en beter te monitoren.

Fase 2 - Vooraf:

- Werktitel om de gezamenlijkheid te etaleren en niet in bestaande organisaties te blijven denken: **Hanzehuis**

Programmatische invulling: Uitgangspunten kadernota

- Cultuurnota Hanzehuis wordt een bruisend cultureel centrum
- Een laagdrempelige ‘place to be’ met aansprekende horeca functie
- Accommodatie draagt bij aan een aantrekkelijk vestigingsklimaat van Zutphen
- Aandacht voor een stevige cultuurketen
- Centraal als aanjager voor decentraal werk in de wijken
- Opties:
  - Popcultuur
  - Centraal educatief centrum
- Broederenkerk blijft hoofdvestiging Bij de Bieb

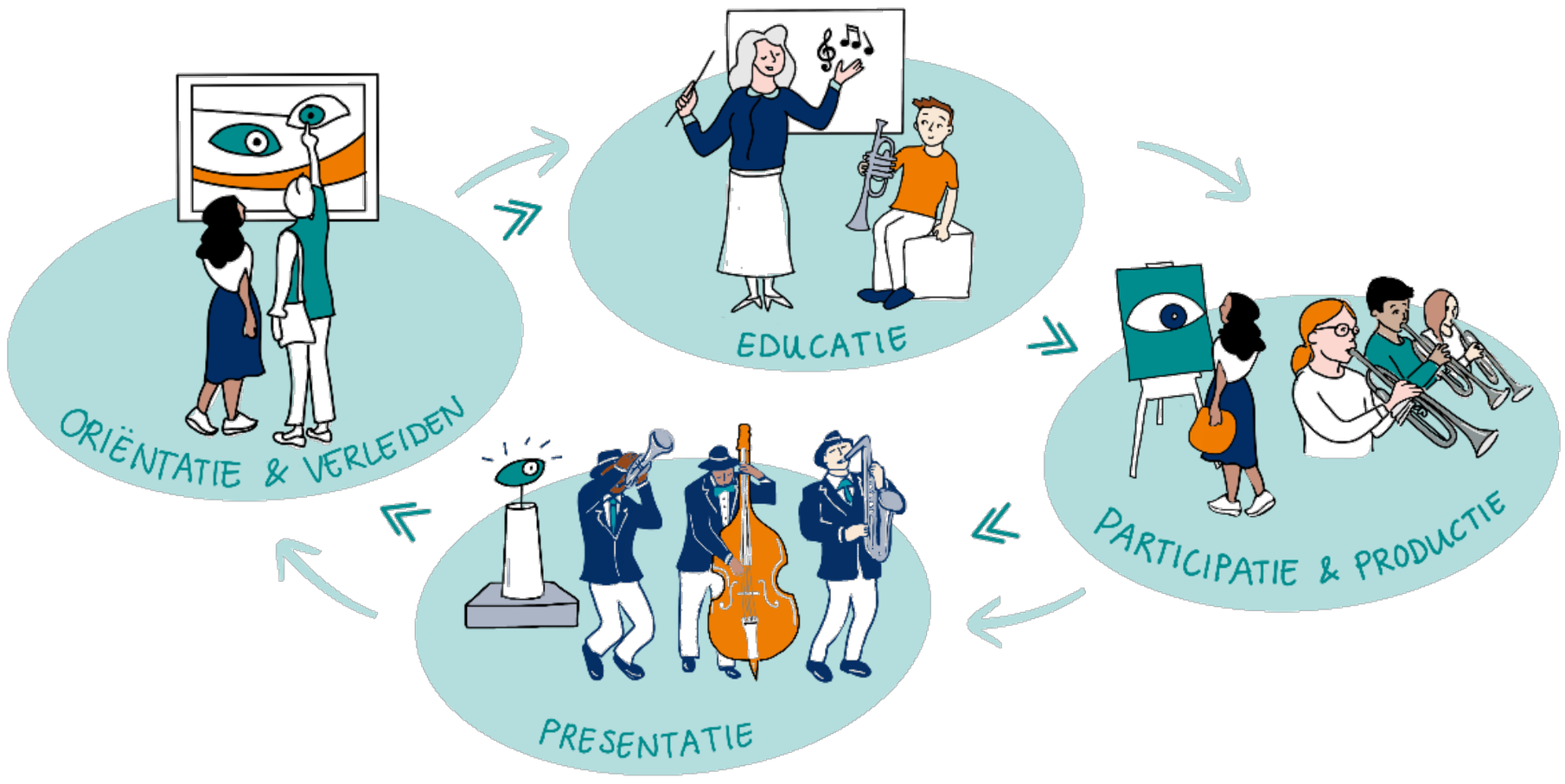

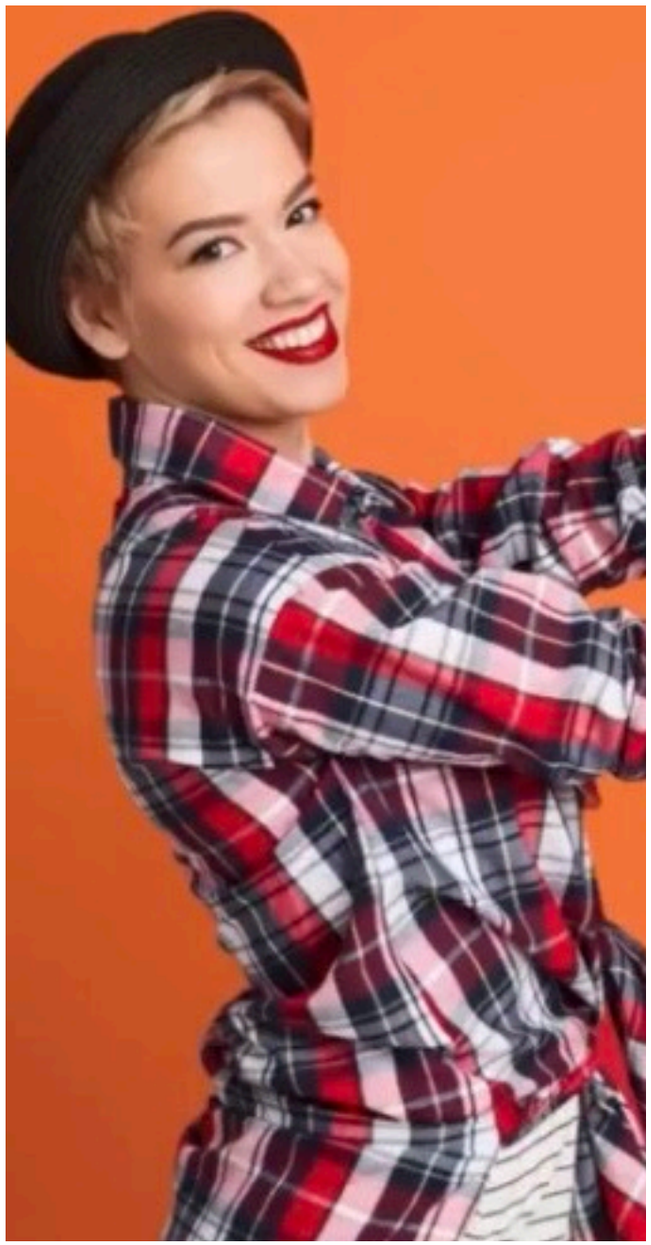
Werkwijze: co-creatie en draagvlak

- Raadpleging culturele organisaties uit Zutphen
  - 14 interviews met instellingen
  - en verdiepende gesprekken met een aantal hiervan
- In co-creatie met BIJ de Bieb, Hanzehof, Muzehof, Team Cultuur gemeente Zutphen
  - interactieve werksessies met directeur-bestuurders / directeur
  - afgewisseld met bureauwerk
- Werkbezoeken:
  - Cultura Ede
  - Huis van Cuijk
  - Cpunt Hoofddorp
- Stuurgroep: rapportage en terugkoppeling

Integrale cultuurketen: krachtig concept

Aansprekende programmering cultuurketen

- Professionele theater- en muziekprogrammering
- Podium voor theater- en muziekprogrammering amateurs
- Lezingen, voordrachten maatschappelijk en cultureel

= presentatie

Aansprekende programmering cultuurketen

- Basisvaardigheden om mee te kunnen doen in de samenleving
- Diverse participatieprogramma's cultureel en maatschappelijk
- Relatie met werken in de wijken

= participatie

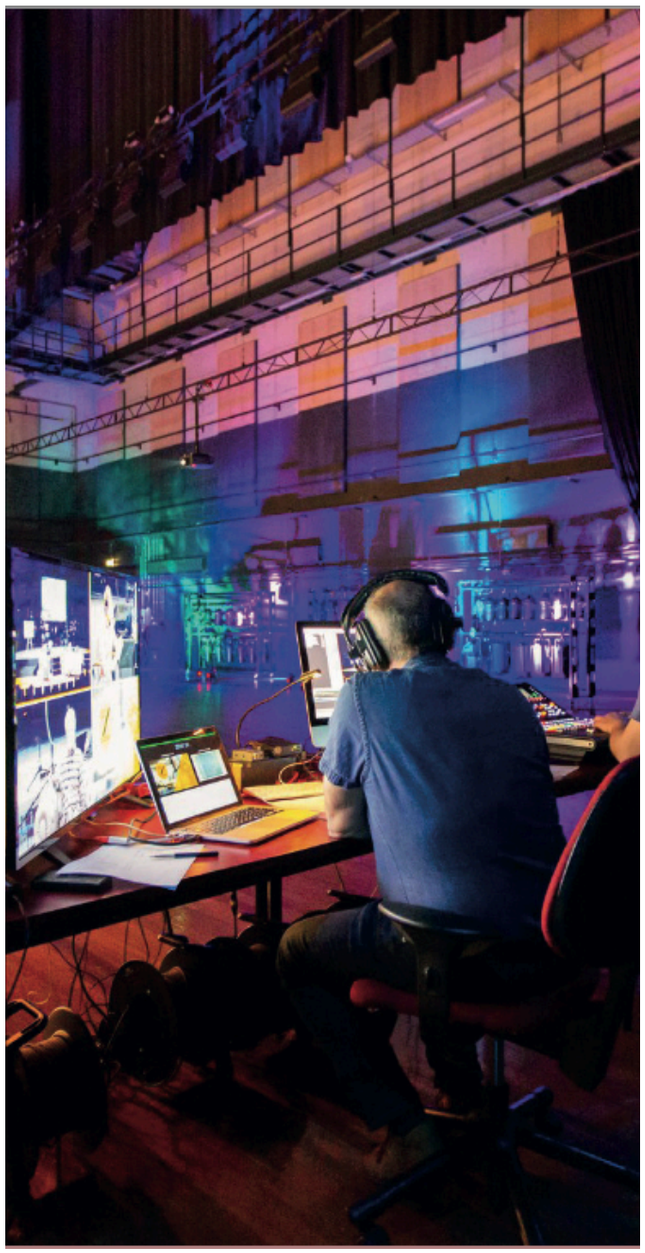

Aansprekende programmering cultuurketen

- Sociaal-maatschappelijke ontwikkeling en educatie
- Cultuureducatie onderwijs
- Cultuureducatie vrije tijd
- Talentontwikkeling ‘breedte’ en ‘top’

= educatie

Zutphen

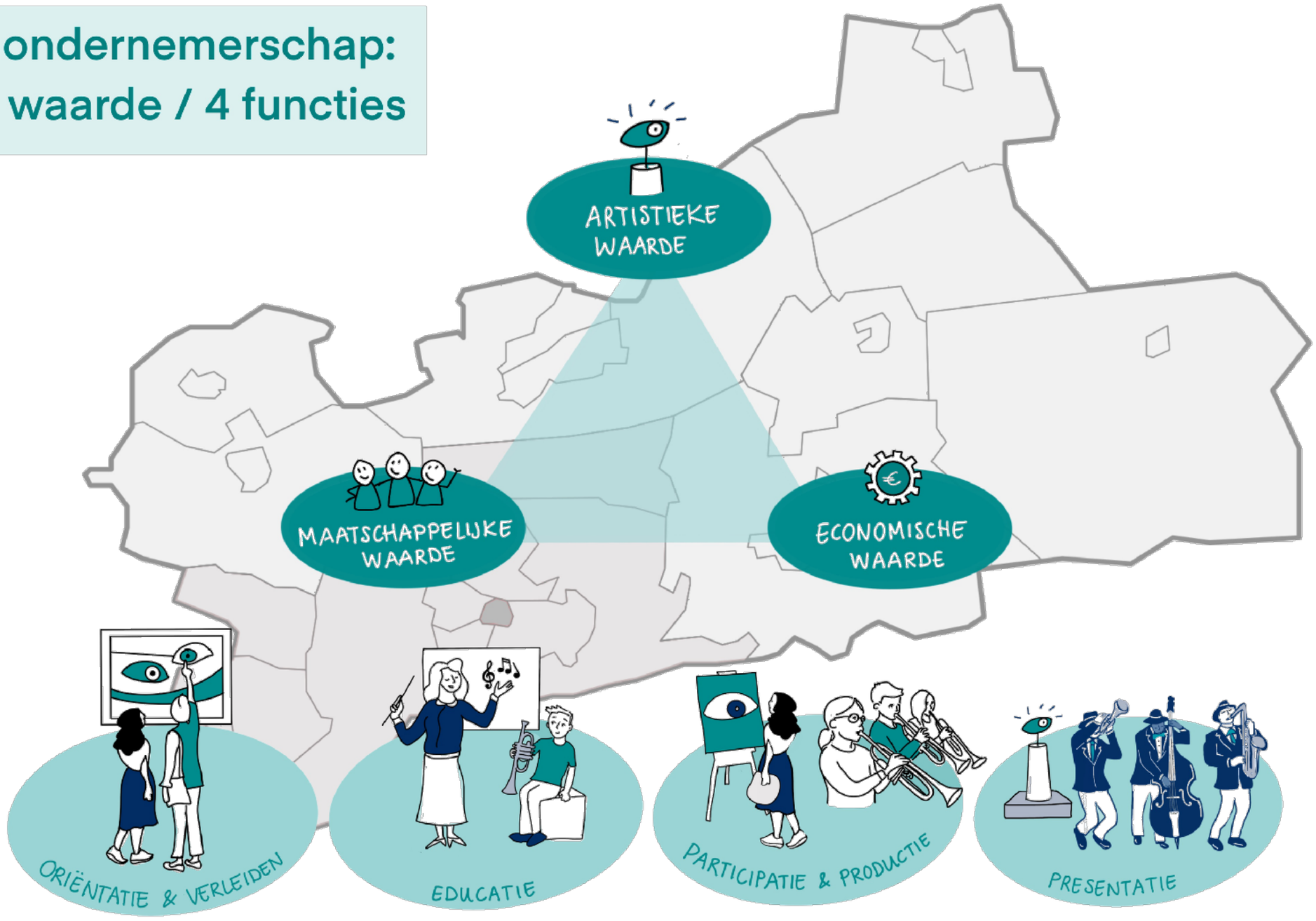
Aansprekende programmering cultuurketen

- Culturele producties makers-space
- Beginnende amateurs tot en met professionals
- Zoveel mogelijk disciplines

= productie

Hanzehuis → vergroot aantrekkingskracht stad en regio

Cultureel ondernemerschap: regionale waarde / 4 functies

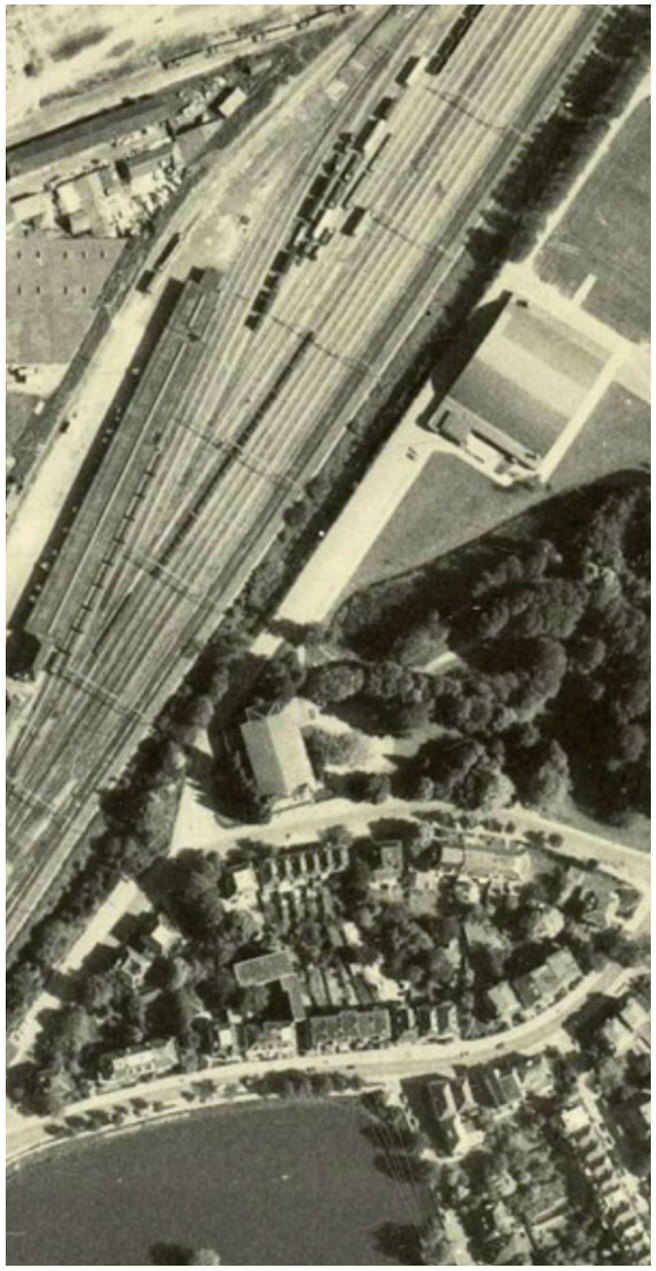

Fase 3 - scenariostudie: Cultuurketen in scenario's

Broederenkerk

- Hoofdvestiging Bij de Bieb
- Centrale boekencollectie
- Bescheiden hoeveelheid werk- en studieplekken
- Concertzaal voor speciale (klassieke) projecten
- Expositieruimte

Fase 3 - scenariostudie: Cultuurketen in scenario's

Hanzehuis:

1. *Focus op* versterking educatie en participatie
2. *Focus op* versterking podiumfunctie
3. *Focus op* versterking productie en experiment

Pareltjes behouden

- Buitensociëteit:
  - Uniek erfgoed uit 1891
  - Geroemd om akoestiek
  - Functie voldoet grotendeels
  - Zichtbaar maken
- Grote theaterzaal:
  - Functie voldoet grotendeels
  - Gerevitaliseerd in 2005
  - Bij voorkeur meer zitplaatsen
  - Geen kapitaalvernietiging

- Totaal 3.000 m2 behouden en 4.700 m2 slopen.

Hanzehuis - Scenario 1:

Focus op versterking **educatie en participatie**

- Format programmering
  - Bescheiden uitbouw cultuurketen
  - Huidige culturele opleidingsmogelijkheden
  - Huidige theater- en muziekprogrammering
  - Hub voor werk in de wijken
  - Functies bibliotheek voor zover niet mogelijk in Broederenkerk

- Nieuwbouw
  - Café/foyer/ontmoetingsruimte met werk- en studieplekken
  - Educatieruimten
  - Participatieruimten

Totaal ruimteprogramma 7.000 m2

Hanzehuis - Scenario 2:

Focus op versterking podiumfunctie

- Format programmering - extra:
  - Podium en cultuurketen Popmuziek
  - Meer klassieke en wereldmuziek
  - Meer theater- en danseducatie
  - Talentontwikkeling
  - Actieve ondersteuning evenementen en festivals
  - Podium voor festivals en ondersteuning Zutphense initiatieven

- Huisvesting - nieuwbouw:
  - Café/foyer/ontmoetingsruimte met werk- en studieplekken
  - Educatieruimten
  - Participatieruimten
  - Kleine Zaal 175 stoelen
  - Cafépodium + Buitenpodium
  - Extra popeducatie- muziekstudio's

Totaal ruimteprogramma: 7.700 m2

Hanzehuis - Scenario 3:

Focus op versterking productie en experiment

- Format programmering - extra:
  - Versterking programmerende functie theater
  - Vestigen productiegezelschap
  - Optimaliseren popcultuurketen
  - Totale cultuurketen podiumkunsten (breed cultureel opleidingscentrum)
  - Maximale reuring

- Huisvesting - nieuwbouw:
  - Café/foyer/ontmoetingsruimte met werk- en studieplekken
  - Educatieruimten
  - Participatieruimten
  - Vergroten publiekscapaciteit grote zaal met ca. 40 stoelen
  - Toevoegen 2 extra popoefenruimtes
  - Toevoegen 2 grote multifunctionele studio's
  - Toevoegen repetitie-atelier voor productiegezelschap

Totaal ruimteprogramma: 8.600 m2

En nu verder

- Boodschap aan onze bewoners
- Nadenken over scenario's door raad
- Verder schaven aan en vertalen scenario's
- 9 september oordeelsvormende raad
- 23 september plenaire gemeenteraad

Technische vragen

